

[P. M. Dam.]

næppe i faa Ord karakterisere Styrelsesforslaget bedre end med disse Ord.

Jeg og mange med mig har længe været klar over, at en Forudsætning for et frugtbart og venskabeligt Samarbejde mellem Færingerne og Danskerne inden for Rigsfællesskabet er Løsningen af de nationale, sociale og erhvervsmæssige Problemer paa Færøerne.

Det er ikke uden en vis Bitterhed, at man tænker paa Sprogstriden. Hvor meget har den ikke slaaet i Stykker. Men nu er den løst i nærværende Styrelsesforslag, saaledes som af den højtærede Statsminister anført. Modersmaalet er et Folks dyreste Klenodie. Nu gælder det bare om, som ogsaa den højtærede Statsminister udtalte, at anspænde sig for at skabe og fremelske den Kultur og de aandelige og kunstneriske Værdier, som har sin Forudsætning i Modersmaalet. Her er sandelig meget at gøre for os Færing. Jeg kan ikke undlade at benytte Lejligheden til fra denne Talerstol paa egne og Færingers Vegne at frembære en dybtfølt Tak til alle de gode danske Mænd, der talte det færøske Sprogs Sag og støttede det paa forskellig Maade, da det saa mørkest ud for det og det fristede en Askepots Tilværelse.

Vi skal i Henhold til Styrelsesordningen lære Dansk godt og omhyggeligt. Dette vil alle Færing gøre uden Tvang. Vi er nemlig i den lykkelige Situation, at en Færing med et grundigt Kendskab til Dansk og Færøsk er i Stand til at forstaa Svensk, Nynorsk, Rignorsk og med kun lidt Besvær Islandsk. Dansk og Færøsk giver saaledes Færingen Nøglen til Nordens Kulturskatte. Denne blandt de nordiske Folk privilegerede Stilling vil Færingerne paa ingen Maade give Afkald paa, men gøre alt for at bevare. Den nye Sprogordning vil saaledes ikke være en Svækkelse, men tværtimod en Styrkelse af den aandelige Forbindelse mellem det danske og det færøske Folk, idet man som antydet ikke vil anstrenge sig mindre end før for at lære Dansk, medens paa den anden Side Irritationsmomentet ved Deklasseringen af det færøske Sprog er fjernet ved, at det i Styrelsesordningen anerkendes som Hovedsproget.

I Forbindelse med Omtalen af Sproget kommer Tanken ganske naturligt ind paa Skolespørgsmaalet. Skolen er jo et af de Omraader, som Lagtinget i Henhold til Styrelsesforslaget har Ret til at overtage. Men hvad enten Lagtinget gør det eller lader Skoleordningen forblive fælles et Stykke Tid endnu, vil der altid — allerede

af den Grund, at Fortsættelsesskolerne forbliver henede — blive et intimt Samarbejde mellem Skoleautoriteterne i Danmark og paa Færøerne, og da det er aabenbart for alle, der kender Forholdene paa Færøerne, at der trænges til en fuldstændig Nyordning af Skoleforholdene deroppe, tillader jeg mig at udtrykke Haabet om, at man henede vil være lydhør over for de Ønsker, der fra færøsk Side maatte komme om Bistand til en hurtig og effektiv Nyordning af Skolevæsenet paa Færøerne, saa vi paa dette for vort Folks Fremtid saa vigtige Omraade kan være paa Højde med det bedste, man har i Danmark og Norden i det hele taget, idet Trangen til aandelig, faglig og teknisk Dygtiggørelse for at kunne klare sig hos de enkelte Medlemmer af et lille og et stort Folk ofte staar i det omvendte Forhold til Folkets Størrelse.

Den under Krigen indførte Flagordning paa Færøerne godkendes i Styrelsesforslaget. Dermed er Flagspørgsmaalet løst. Det er rigtigt som af den højtærede Statsminister bemærket, at der krævedes ikke saa lidt Resignation fra mange Danske og ogsaa en Del Færing, for at der ogsaa paa dette Punkt kunde opnaas fuld Enighed mellem et Flertal paa Færøerne og samtlige danske Partier. Jeg takker for denne Resignation og vil gerne tage den som et Tegn paa den gode Vilje, man har haft henede inden for alle Partier til at opnaa et for begge Parter tilfredsstillende Resultat. I min Glæde over Løsningen af Flagspørgsmaalet kan jeg dog ikke undlade at bemærke, at Ordningen vilde have været fuldkommen harmonisk og vist den nationale Forstaaelses skønne Vingefang i endnu højere Grad, om man fra færøsk Side havde kunnet forstaa ogsaa at blive enig med det færøske Socialdemokrati og det gamle Selvstyre med Hensyn til deres Forslag om, at de Tusinder af Færing, der opholder sig henede, skulde have samme Ret vedrørende Brugen af det færøske Flag henede, som private har paa Færøerne med Hensyn til det danske Flag. Jeg tvivler ikke paa, at man henede forstaaer det smukke i denne Tanke, og at det ved Lejlighed skal kunne lade sig gøre fra dansk Side at vise denne Gestus over for Færingerne, der enten har rykket deres Pæle op for at bo henede for bestandig, eller som kun midlertidig opholder sig her. Jeg føler mig overbevist om, at ogsaa de, der har vist Resignation, inden længe vil lære at se et smukt og stærkt Symbol paa Frihed, aandelig og national Forstaaelse i det, at en til det danske Rige hørende Nation ikke blot uhindret,